

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Kéziratok vissza nem adtak.

Debreczen és a kir. tábla.

Azon nagy küldöttség, mely a debreczeni kir. tábla ügyében Budapestre felutazott, hogy ott az illetékes tényezők előtt hangoztassa Debreczen városának az egész északi országrész által támogatott jogos aspirációját, a következő rövid, de gondosan kidolgozott emlékiratot nyújtja át a miniszterelnöknek, az igazságügyminiszternek és az országgyűlési képviselőknél:

A budapesti és marosvásárhelyi királyi táblák szétosztását, az egyes székhelyek és területeik megállapítását tárgyzó törvényjavaslat legközelebb a törvényhozás elé levén terjesztendő: Debreczen sz. kir. város egyik kir. táblának elnyerése iránt a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszter urhoz és a törvényhozáshoz folyamodott, a mely folyamodásokban kimutatott, hogy ezen város egy történelmi múltjánál mint jelenénél és a jövőbeni nagy hívatásánál fogva — tekintettel népességére, földrajzi fekvésére, közlekedési viszonyaira, kulturális előhaladására és intézményeire, — teljesen jogosítva van arra, hogy egyik kir. tábla annak kebelében helyeztesse el.

Ama roppant területen fekvő törvényhatóságok és városok, a melyeknek népessége a forgalmi és földrajzi viszonyoknál, továbbá a mezze multban gyökerező kereskedelmi, ipari és kulturális érdekeknek fogva évszázadok óta Debreczenre van utalva, ugymint: Hajdú-, Szabolcs-, Szatmár- és Ugocsavármegyék, továbbá Szatmár-Németi sz. kir. város, Zilah és Máramaros-Sziget városok jól tudván azt, hogy az ő érdekeik a fenforog kérdésben Debreczen sz. kir. városával ugyanazonosak: a törvényhozáshoz és illetve a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszter urhoz hasonló szellemű és tárgyú kérvényeket intéztek, sőt ezeken kívül más hatóságok is, a melyek ez ügyben közvetlenül nincsenek érdekelve, — mint p. o. Heves és Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyék s a budapesti ügyvédi kamara stb. — a közérdek szempontjából a törvényhozás előtt Debreczen jogos igényeinek kielégítése iránt, hasonló értelemben nyilatkoztak.

Azon óriás vidék társadalmá, mely a közép Tiszától a máramarosi havasokig s a beszéki hegységtől Erdély határáig terjed, a mely magában foglalja az ugynevezett Nagy-Kunságot, Hajdú, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa, Bereg, Máramaros és Szilágy vármegyéket, Szatmár-Németi sz. kir. várost s Bihar vármegyéből a derecskei és székelyhídi kir. járás-bíróóságok területeit, — a fenforog jelekből aggodalommal látja, hogy azon érdekei, melyek a kir. táblák szétosztására vonatkozólag Debreczen városával azonosak, az ezen ügyben eddig történtek által nincsenek kellőleg biztosítva, minélfogva alulirottak, mint a fentebb körülírt nagy vidék lakosságának küldöttei, — ezennel kijelentjük, hogy mi a kir. táblák szétosztása folytán egyik kir. táblának Debreczenben leendő elhelyezését kívánjuk s ezen nagy vidék érdekei nagy sérelmet szenvednének, ha akár egészben, akár csak részben is más kir. táblai székhelyhez fognának csatoltnai, mire névne azokhoz, a melyek Debreczen város által ez ügyben már elmondattak, igazainkat a következőkben adjuk elő:

1. Debreczeni kir. tszék 66 □ mértföld területtel 191,858 lakossal.
  2. Nyiregyházi kir. tszék 76 □ mértföld ter. 214,008 lakossal.
  3. Szatmár-Németi kir. tszék 119 □ mértföld ter. 325,496 lakossal.
  4. M.-Szigeti kir. tszék 168 □ mértföld ter. 226,397 lakossal.
  5. Beregszászi kir. tszék 132 □ mértföld ter. 311,861 lakossal.
  6. Zilahi kir. tszék 65 □ mértföld ter. 170,012 lakossal.
- Összesen 626 □ mértföld ter. 1.439,662 lakossal.

A mely terület és népesség az ország területének és népességének — Horvát-Szlávon országot bele nem értve — épen egy tízed részét képezi.

Ügyforgalom tekintetében az országos magyar statisztikai hivatal által 1889. évben kiadott évkönyv igazolása szerint ugy állanak a viszonyok, hogy az országban levő 66 kir.

tszék és az azok területén levő járásbíróóságok által felebbviteli bíróságok ellátása alá utaltatik	
polgári ügy	48,137 darab,
telekkönyvi ügy	8748 "
bűnügy	52,044 "
fegyelmi ügy	57 "
összesen	108,986 darab,

a melyből esik

1. A beregszászi kir. törvényszék területére:

polgári ügy	1051
telekkönyvi ügy	232
bűnügy	1190
fegyelmi ügy	3
összesen	2476

2. A debreczeni kir. törvényszék területére:

polgári ügy	1292
telekkönyvi ügy	208
bűnügy	1415
fegyelmi ügy	1
összesen	2916

3. A máramarosszigeti kir. törvényszék területére:

polgári ügy	1854
telekkönyvi ügy	183
bűnügy	1088
összesen	2125

4. A nyiregyházi kir. törvényszék területére:

polgári ügy	683
telekkönyvi ügy	174
bűnügy	1051
fegyelmi ügy	1
összesen	1909

5. A szatmár-németi kir. törvényszék területére:

polgári ügy	1357
telekkönyvi ügy	311
bűnügy	1215
fegyelmi ügy	2
összesen	2885

6. A zilahi kir. törvényszék területére:

polgári ügy	438
telekkönyvi ügy	104
bűnügy	694
fegyelmi ügy	1
összesen	1237

vagyis az érdekelte területéről 13,548, a mely ügyforgalom az egész ország ügyforgalmának nyolczadát teszi.

Forgalmi és közlekedési körülményeink Debreczen városához viszonyítva olyanok, hogy ha az általunk ezuttal előterjesztett számítás részben vagy épen egészben figyelmen kívül hagyatnék, ezen vidékre névne nemcsak az igazságszolgáltatás érdekei fognak rövidséget szenvedni, de — nem is számítva a lesújtó erkölcsi hatást — tetemes anyagi károsodást is fognak okozni, mert

A magyar-északi terület vasút vonalain egyfelől Csapot, másfelől pedig Er-Mihály falvát véve fel azon pontok gyanánt, a melyeken át a beregszászi törvényszék területének forgalma Kassára, a szatmár-németi, zilahi és máramarosszigeti törvényszékek területének forgalma pedig esetleg Nagyváradra volna terelhető: e tekintetben ugy áll a dolog, hogy

1. A beregszászi törvényszék területére névne Csapottól számítván a távolságot Kassa, S.-A. Ujhelyen és Lengye Mihályon keresztül kétszeri átszállással, a mi a közlekedő közönségnek nagy megterheltségével és tetemes idő veszteséggel jár, 107 kilométer távolságra, Debreczen pedig egyszeri átszállással 120 kilométer távolságra esik, a mely csekély távolsági különbség azon társadalmi érdekek mellett, melyek ezen törvényszék területének népességét Debreczenhez fűzik, tekintetbe nem jöhet;

jogéletében ok nélküli zavarokat idézne elő, vagy pedig a kolozsvári kir. itelőtábla más mértékkel mérné az igazságot a tasnádi és más mértékkel a kolozsvári és a többi jogkereső feleknek.

3. Végül nem említve a karczagi. kis-újszállási és székelyhídi járásbíróóságoknak, valamint az egész debreczeni kir. törvényszéknek területeit, melyeknek népessége természet szerintleg a Debreczen város érdekeit ismeri magának, csupán a nyiregyházi kir. törvényszék területére névne kívánjuk megjegyezni, hogy az ezen területen levő, összesen mintegy 214,000 főnyi lakosságnak Nagyvárad, Debreczentől P.-Ladányon át kétszeri átszállással számítva — 112 kilométer távolságra esik s ezen számok bapagosan beszélnek a felett, hogy az általunk képviselt ország-rész központja egyik kir. tábla elhelyezése tekintetében más, mint Debreczen város nem lehet.

A midőn a jelen emlékiratban szavunkat felemeljük, tesszük ezt nem Debreczen városért hanem az általunk képviselt ország-rész jól fel fogott s a több százados tapasztalás és a gyakorlati élet által igazolt érdekéért, a melyeknek mellözése ugy erkölcsi hatásban, mint anyagi következményeiben szomorú eredményeket vonna maga után.

Nem hisszük, hogy lenne az országban a kir. táblák szétosztása folytán egyik kir. táblának elhelyezésére kizemelt olyan székhely, a melynek javára hasonló nagy vidék érdekeltsége ismeretlen és hasonló módon nyilatkoznék s ez oknál fogva is Debreczen városnak azon városok között, a melyekben egyik kir. tábla felállítatni fog, helyet kell foglalnia.

Az előterjesztett körülmények alapján tisztelettel kérjük a nagyméltóságú magyar királyi kormányt és a melyen tisztelt törvényhozást, hogy az általunk képviselt ország-rész számára egyik kir. táblai székhelyül Debreczen szab kir. várost méltóztatassék kijelölni.

Budapest, 1890. február 17. (Aláírások.)

Belföldi hírek. A magyar korona jubileuma. Febr. 20-án lesz 100 éve, hogy a magyar koronát Bécsből hazahozták, s a budai várban elhelyezték. E napon a budapesti kath. templomokban ünnepélyes miséket tartanak. — Váczi polgármesterré Gajary Géza eddigi főjegyző, Gajary Ödön orsz. képviselő testvére csere választott meg. — Uj kuriai bírák. A királyi kirúriáll megüresedett két bírói állásra Steer Ferenc és Emmer Kornél kir. táblai bírákat fogják kinevezni. — A református lelkészek fizetése. Ez év szeptember 16-án országos papi gyűlés lesz Budapesten, melyen minden református lelkésznek és egyháztag rész vehet. E gyűlés egyedüli tárgya a lelkészi fizetések rendezése, a nyomorban élő lelkészek, papi özvegyek és árva sorsának enyhítése s jövőjének biztosítása iránt a kellő lépések megtétele. — Magyar hittérítő a Zambesi vidékén. Menyhárh László jézsuitasági hittérítő közelebb a Zambesi vidékére indul, a hol földrajzi és csillagászati tanulmányokat is fog végezni. Haynald Lajos bibornok-érsek a szükséges műszerek beszerzésére hétszáz forintot adott a hittérítőnek, ki tanulmányai eredményét a kalocsai "Haynald-csillagda" közleményeiben fogja nyilvánosságra elő bocsátani

Országgyűlés. A képviselőház ülése febr. 15-én A képviselőház szombaton folytatta és befejezte a pénzügyi tárgya részletes tárgyalását. Az államnyomda címénél Orbán Balázs a személyzet leszállítását kívánja. Az állami épületek tetelel Vádnay Károly azt kívánja, hogy a közoktatási cselekedetek alkalmatlan állami épületek mindig engedtesse nek át, ha a tanügyi érdeke kívánja. Az ingó vagyon tételénél Spóner Andor azt kéri, hogy a szeszmérőgépek — az üzem zavartalan folytatása érdekében — a telep helyén is kijavíthatók legyenek. Ezt a pénzügyminiszter bizonyos határok közt meg is igérte A beruházások címénél Péch Antal és Amon Ede szólaltak fel, kiknek a pénzügyminiszter válaszolt. A tárgya költségvetése letárgyalván, a pénzügyminiszter benyújtotta az 1890. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot. Ezután a képviselőház letárgyalta és kisebb-nagyobb viták után általánosságban és részleteiben elfogadta: a zagrabi állomás építéséről és mozdonyállománynak szaporításáról, az 1890. évi népszámlálásról, az inséges tengerészek kölcsönös segélyezése iránt 1888 ban történt egyezmény beczikkelyezéséről és Ausztriában hitelesített hordók Magyarországban való forgalomba helyezhetőségéről szóló törvényjavaslatokat. — Irányi Dániel a javaslatok letárgyalása után kérdést intézett a miniszterelnökhöz a

honossági törvény revíziójáról szóló javaslat betérjesztésének ideje iránt. A miniszterelnök azt a pozitív ígéretet tette, hogy mire a honvédelmi törvényjavaslat le lesz tárgyalva, a javaslat már mindenesetre a ház előtt lesz; de lehetséges, hogy akkor már tárgyalhatnánk is fog. A változások elvileg már megállapítvány az egyes miniszterek részéről most szövegeztetnek.

Külföldi hírek. Vilmos német császár személyesen nyitotta meg a porosz államtanács utóbbi ülését, s megnyitott beszédében azt hangsúlyozta, hogy a munkásokat meg kell védeni minden önkényes kizsákmányolás ellen. — Hartena u gróf (Battenberg Sándor herceg), a volt bolgár fejedelem, hír szerint átvész Bécsben a 7-ik dragonyos-erred parancsnokságot, mint annak főadaárnoka. — A porta és a krétai mozgalmak. Telj sen megbízható hírek szerint Kréta sziget lakosságának legelőkelőbb tagjai a nagyvezérhez feliratot intéztek, melyben köszönetüket fejezik ki a sziget pacifizációjáért és Sakir pasa kormányzó működéséről a legteljesebb elismeréssel nyilatkoznak. — Leégett egyetem. A kanadai torontói egyetem teljesen leégett. A kár másfélmillió dollár.

Közügylések.

Debreczen, febr. 17.

I.

Az ipar és kereskedelmi bank közgyűlése.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank évi rendes közgyűlést — Sesztina Lajos elnöke alatt — tegnapi d. e. 10 órakor tartotta meg saját helyiségében.

A közgyűlési jegyzőkönyvet Dr. Kola János vezette. A jegyzőkönyv vezetésével és a szavazatok összeszedésével megbízottak: Márton Imre, Schmed Agoston és Simonffy Emil.

Az igazgatóság jelentés főbb adatai a következők:

A váltóforgalom következő volt: Leszámloltatott az 1889-ik év folyamán 8121 drb váltó, 3,857,790 frt 21 kr értékben. Visszaváltatott az év folyamán 6442 drb váltó, 3,231,844 frt 06 kr értékben. A megelőző évihez képest növekedett a váltó-forgalom 17,741 frt 22 krral.

Az előlegek növekedtek 7,105 frttal, — a könyvet pedig 55,783 frt 99 krral. Decz. 31-én a könyvetétek 1,284,321 frt 97 krra ruktak.

A folyó-számla forgalmának növekedése 1,660,989 frt 68 kr.

A giro-számla forgalmának növekedése 1,563,560 frt 10 kr.

A pénztári állás következő: 1889. jan. hó 1-én volt a pénztár-készlet 24,853 frt 30 kr, — az év folyamán bevetettet 7,593,681 frt 33 kr, — összesen: 7,618,534 frt 63 kr. Az év folyamán kifizettetett 7,596,891 frt 83 kr. Pénzkészlet 1889. decz. 31 én: 21,642 frt 80 krajczár.

A tiszta nyereségy 14,964 frt 93 kr. Az igazgatóság javasolja, hogy felülosztalékul részvényenként 4 frt, — azaz 1500 drb részvényre 6000 frt osztassék ki. Összesen 9 frt osztalék esik egy-egy részvényre. Jótékoay czélra 200 frtot javasol az igazgatóság szétosztatni.

Az igazgatóságból — az alapszabályok értelmében — kilépnek: Berger Henrik és Steinfeld Antal. Utóbbi hajlott kora miatt nem is kíván többé bevalasztatni. Az intézet érdekében kifejtett érdemei jegyzőkönyvileg örökítettnek meg. A felügyelő bizottsági tagságról Feischl Károly lemondott.

A felügyelő bizottság elfogadásra ajánlja az igazgatóság jelentését, mely egyhangulag el is fogadottat s az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak a felmentvény megadatott azon megjegyzéssel, hogy jövőre a tartalék-tőké 5 százalékkal kamatoztassa.

A mérleg szerint az intézet részvénytőkeje 150,000 frt, — tartaléktőkéje 22,182 frt 77 kr, — értékpapir tartalékja 1500 frt, — a nyugdíj-alap 4198 frt 02 kr.

Végül a választások ejtettek meg. Az igazgatóságba bevalasztottak: Berger Henrik 234 szavazattal és Feischl Károly 224 szavazattal.

A felügyelő bizottságba bevalasztottak: ifj. Csanak József 215 szavazattal. A közgyűlésen jelen volt részvényesek összesen 244 szavazattal rendelkeztek. Közügylés vége d. e. 11 órakor.

II.

A polgári kör közgyűlése.

A debreczeni "Polgári kör" tegnapi délután tartotta rendes évi közgyűlést. A grűlés határozatképességére, az alapszabályok szerint megkivánt 40 tag csak néhány grűlt

REPA

dobozon a gyár... és MOLL A... ott széke látható... és altisztbajok... és májbajok... és betegségek... és szállítás... Bécs... kevesebb... Seidlitzporai... egyszer s min... et moadok ér... teszik... chlag-bau... MOLL A... kírását viseli... ény, osz, min... gátás alájában... áásoknál. Bel... yás, kolika és... 0 kr. o. é... gyógyszertár és... szállítás Bécs... gnél kevesebb... oz Bécs... ója vidéke... n 50 üveggel... t óhajtok tar... lettel... chloplup-ban... Béla gyógyszer... nló készitmé... n előnyben kell... labdacsokat... minden által... a legnagyobb... sználtnak az... betegségek... ók és vertisz... zser sem ked... ellett egészen... a miatt még... ri tanácsostól... (8 doboz 120... um heiligen... nem hordja... gyelni, hogy... utatható, de... ozottan Neu... zek a hori... aláírással el... heiligen Le... gas-e, Rak... ndor) gyogy-

össze s most volt rá első eset 6-7 év óta, hogy a gyűlést az első összehívásra meglehetősen tartani. Miután Nagy Ferencz elnök megnyitotta a gyűlést, Dr. Orbán József jegyző felolvasta az évi jelentést. E szerint a kör saját erejéből konvertálta adósságait s felvett tartozásait rendszeresen kiegyenlítheti s remény van arra, hogy néhány év alatt a konvertált 600 frtnyi adósság is letörleszthetik. A közönség mindinkább érdeklődik a kör iránt, ezt bizonyítja az is, hogy a kör helyiségében már két ízben tanácskoztak egy nagyobb társadalmi mozgalom vezetői. A tagok száma is megsaporodott. Ez évben 130-an vannak. A könyvtár gyarapítására is intézkedés történt. A kör elismeréssel adózik Szilágyi Imre könyvtárnoknak buzgó fáradozásait s részére 40 frt tiszteletdíjat kíván megszavazni.

A múlt évben a jegyzőt házszabályok készítésével bízták meg, minek ő eleget is tett s e gyűlésen be is mutatja munkáját. Az évi jelentés után következett a számvizsgáló bizottság jelentése: Bevétel: 1650 frt 91 kr.; kiadás: 1610 frt 13 kr. A költségek előirányzat: Bevétel: 1209 frt 73 kr.; kiadás: 1207 frt, többek közt hirdapokra 115 frt, könyvekre 25 frt, tőke törlesztésre 100 frt, a többet tehát 2 frt 73 kr. Vagyon mérleg. Összes vagyon: 2202 frt, teher 641 frt, tiszta vagyon: 1561 frt. Könyvtári jelentés: A könyvtárban 1342 mű van a tagok használatára bocsátva.

A jelentéssel kapcsolatban a könyvtárnoknak a felmentvényt megadták s a 40 frt tiszteletdíjban megállapodtak.

Ügyvédi jelentés: Három évről (1884-85-86) 448 frt a tagsági díj hátralek. — Ebből törlendő 236 frt, mint behajthatatlan; 212 frt behajthatónak vélt hátralekéből még csak 10 frtot sikerült behajtani.

Ezután felolvasta a jegyző az új házszabályokat. Egyhangulag elfogadták. Erre az elnök a maga és a többi tisztviselők nevében megköszönte a bizalmat s felszólította a tagokat, hogy válasszák meg az új tisztviselőket.

A tagok egyhangulag az eddigieket választották meg ismét; tehát: Elnök: Nagy Ferencz, alelnök: Nagy Bálint, jegyző: Dr. Orbán József, aljegyző: Roncsik Lajos, ügyvéd: Dr. Biró Pál, gazda: Szatmári Antal, pénztárnok: Dávid Mihály, könyvtárnok: Szilágyi Imre. Választmányi tagok: Barcsai Miklós, Bekényi Péter, Boros Ferencz, Csáki Gergely, Dobrai István, Elek Lajos, Hajdu István, Kaposztási Imre, Keki Sándor, Kovács Adolf, Nagy Bálint, Pásztor János, Sinka Sándor, Tóth Bálint, Tóth Imre, Tóth Lajos, Preizer Salamon, Tódos József, Vértesi István a) Vértesi István b).

A megválasztottak megköszönték a kör bizalmát és elfogadták a tisztségeket. Végül Szilágyi Imre könyvtárnok a 40 frt tiszteletdíjat a kör könyvtára javára kéri kiutalványoztatni, miért neki jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Ezzel a gyűlés véget ért.

Farsang.

Debreczen, 1890. febr. 17.

A mi bálunk.

(A debreczeni függetlenségi párt táncvigalma.)

Karneval herceg, e vidám kedélyű uralkodó, haldoklik. Uralkodásának napjai megvannak számlálva. Nem sokára elcsapják őt is az illoyális alattvalók, mint a hogy elcsapták a brazilai császárt!

De míg arra alig van remény, hogy az elűzött brazilai császár régi trónjára ismét visszajusson, addig Karneval herceg a jövő telen újra feltámad s pár hétig ismét korlátlanul uralkodik a szivek és a zsebek felett!

Szerelemtől megsebzett szivek és meglehetősen kiürült pénztárcák jelölik azon utat, melyen Karneval herceg hódító diadalpompájában átvonult. És midőn vége van a ragyogásnak és káprázatnak, jó a kiábrándulás és a valóra ébredés — a kifizetetlen szabózámlák képeiben!

Azonban ur legyünk ily prózai gondolkodásnak. Igaz ugyan, hogy sok aggodalmat okoz Karneval herceg rövid uralma a férfieknek és papáknak, de viszont annyi örömet szerez az ifjúságnak és szép leány-seregnek (különösen azoknak, a kiket főként alá juttat), hogy a keserű utóladacsokat minden panaszkodás nélkül illik lenyelniük.

Karneval herceg idején uralma nem volt oly fényes, mint más éveken. A nyomorúságos anyagi viszonyok és az influenza járvány (ez utóbbi bizonyára detronizáló hajlamú betegség) nagyon megtizedelték a bálókör sorát. — Debreczenben is kevés olyan bál volt a farsang folyamán, melyről el lehetett mondani, hogy „egy erkölcsig, mint anyagilag fényesen sikerült.“ (A bál tudósítók kifoghatatlanok a jó akarathat. — Ha valamelyik bál anyagilag megbukik, legalább „erkölcsi siker“ konstataciónk. Ússe kö azt az erkölcsi sikert, mit ér az, ha a rendezőségnek rá kell fizetni a bálra!?)

A mi báljaink azonban az idén is kitűnően sikerültek. A függetlenségi-kör báljáról, mely a farsang elején tartott, annak idején elmondtuk a mondani valóinkat, most pedig a függetlenségi párt báljáról számolunk be.

Szombaton este zsufozásig megteltek a debreczeni családokkal a „Korona“-szálloda termei.

A tánczokor számára nem volt elég a nagy terem, így egy részük a kis terembe jutott. Folyt a táncz alkonyattól virradatig vidáman.

Debreczen polgári ösztálya, mely kevés kivétellel a függetlenségi párt híve, e bálban szokott találkozni, hogy a gondatlan mulatság órái ismét megerősítsek köztük az összetartást és barátságot.

A függetlenségi párt szombati tánczvigalma fényes bizonyítéka volt annak, hogy a debreczeni függetlenségi párt körében a legteljesebb egyetértés uralkodik, mert a párt tagjai oly nagy számmal jelentek meg, hogy ily látogatott bálja még a legjobb farsangi idény alatt is ritkán volt a függetlenségi pártunk!

Vidéki vendégek részvétele is elénkítette a mulatságot. Ugyanis azon máramarosi és szilágyi urak, kik szombaton este érkeztek Debreczenbe, hogy a debreczeni táblai deputációhoz csatlakozzanak, éjféltájban fölkeresték a bált.

Természetesen a legnagyobb szíveséggel fogadták őket: s Szilágyi és Dr. Bakonyi Samu monadtak rájuk pohárköszöntőket. A vidéki urak, kiknek ilyformán alkalmuk nyílt tősgyökeres magyaros mulatságot láthatni, nagy érdeklődéssel néztek a kórnyárat, melyet 120 pár tánczolt dőlczegen. — Egyáltalában igea jól találták magukat a mi bálunkban.

A fiatalok igen jól viselte magát. Egész éjjel kitartással tánczolt, úgy hogy a női

közönségnek nem lehetett oka panasza. — A szilágyi utáni csárdást 11-szer újrátánczolt meg.

A bálnak csak a reggeli órák vetettek véget.

Hogy mily látogatott volt a mulatság, bizonyítja az alábbi névsor, mely a lehető legteljesebb.

Jelen voltak:

A s z o n y o k: Kertész Jánosné, Nagy Jánosné, Nagy Lajosné, Nagy Imrené, Keresztesi Mihályné, Iványi Ferenczné, Nagy Pálné, öz. Bisothka Isváné, Nagy Mihályné, Nagy Istvánné, Némethi Jánosné, öz. Csórián Józsefné, Csórián Józsefné, Nemes Gáborné, öz. Oláh Gáborné, Harsányi Andrásné, Besz Imrené, Katona Bálintné, Kis Gáborné, Fehér Jakabné, Bór Ferenczné, Ötvös Jánosné, Vértesi Gáborné, Mészáros Jánosné, Kulcsár Józsefné, Ménécs Andrásné, Tóth Mihályné, Nyilas Jánosné, Mike Jánosné, Csuri Péterné, Szigetközi Sándorné, Nagy Danielné, Nádudvari Sándorné, Dien Lászlóné, Némethy Jánosné, Kovács Lajosné, Kovács Istvánné, Bakóczy Istvánné, Váradai Ferenczné, Tóth Péterné, Kis Jánosné, Hüse Gáborné, Arany Jánosné, Kantor Józsefné, Némethy Istvánné, Halász Józsefné, Berkesz Jánosné, Seres Istvánné, Papp Ferenczné, Szilágyi Gáborné, Guthán Józsefné, Csuda Mihályné, Vég Andrásné, Erdei Jánosné, Tóth Istvánné, öz. Iványi Jánosné, Kozma Jánosné, Kovács Istvánné, Nemes Jánosné, Poroszlai Károlyné, Szöllösi Mihályné, Bakos Jánosné, Ormós Józsefné, Tóth Bálintné, Nagy Istvánné, Kis Gáborné, Mikó Józsefné, id. Kovács Istvánné, Pataky Györgyné, Major Sándorné, Nagy Mihályné, Bibari Lászlóné, Pósalaki Andrásné, Somogyi Jánosné, Kovács Péterné, ifj. Ury Mihályné, Pető Józsefné, Tóth Gergelyné, Kovács Ferenczné, Kozma Józsefné, Szilágyi Józsefné, Bán Istvánné, Timári Sándorné, Rácz Józsefné, Kovács Mihályné, Nagy Gáborné, Juhász Béla, öz. Simon Ferenczné, Nagy Mártonné, Szalai Józsefné, Huszár Mihályné, Kéri Lajosné, Polgári Mártonné, Medgyaszay Györgyné, Nagy Józsefné, Kádár Istvánné, Tisza Istvánné, Molnár Andrásné, Nemes B-né, Mátolcsi Istvánné, Magyar Jánosné.

Leányok: Nagy Mariska, Kovács Róza, Simon Mariska, Bisothka Erzsike, Csuda Juliska, Némethi Eszti, Bakos Erzsike, Szilágyi Juliska, Harzányi Juliska, Kis Eszti, Oláh Juliska és Sárika, Tóth Juliska, Fehér Irma, Bór Erzsike, Ötvös Erzsike, Vértesi Eszti, Mészáros Eszti, Nagy Eszti, Boda Erzsike, Molnár Eszti, Bagaméri Mariska, Komádi Juliska, Kis Erzsike, Mike Juliska, Kis Eszti, Szigetközi Mariska, Csuri Juliska, Szarka Zsuzsika, Szöllösi Eszti, Kovács Zsuzsika, Kovács Eszti, Bakóczy Juliska, Váradai Juliska, Tóth Juliska, Hüse Mariska, Arany Sárika, Kantor Róza, Némethy Mariska, Szűcs Juliska, Seres Eszti, Szabó Juliska, Szabó Eszti, Papp Mariska, Jobbágy Eszti, Szilágyi Juliska, Laboncz Eszti, Jándi Juliska, Nánási Róza, Medgyaszai Eszti, Molnár Eszti, Tóth Eszti és Róza, Erdei Mariska és Eszti, Vég Mariska, Kozma Mariska, Iványi Irén, Kozma Erzsike, Nemes Ilona, Kovács Juliska, Gál Juliska, Szöllösi Juliska, Dávid Zsuzsika, Bakos Eszti, Ormós Juliska, Nagy Mariska, Tóth Zsuzsika, Nagy Eszti, Kis Juliska, Mikó Eszti, Dési Eszti, Kovács Erzsike, Papp Zsuzsika, Szoboszlai Juliska, Pósalaki Juliska, Kozma Eszti, Bán Eszti, Kincses Anna, Gulya Mariska, Dörölkői Mariska, Timári Eszti, s Róza, Nagy Katicza, Rácz Erzsike, Kovács Erzsike.

Nagy Eszti, Kovács Juliska, Nemes M és E. Kádár Eszti, Major Eszti, Nagy Gabriella, Kálmán Mariska, Keresztesi Zsuzsika, Szilágyi Juliánna, Nagy F. Juliska, Szalai Róza, Kokas Zsuzsika, Bószórményi Róza, Nagy Emilia, Nánási Róza, Zicsovinyi Erzsike.

Reggel felé, midőn a hajnali fény bederengett az ablakon s a gózlámpák fénye halványodni kezdett, még egyszer megzendült a hegedű száraz fája s azt a dalt hangoztatta:

— Kovuth Lajos író-deák,

Nem kell neki gyertyavilág, —

Megírja 8 a levelet

A hajnali csillag mellett!

Eljen a haza!

Mire a másik azt mondta a leányoknak: „Eleg volt a tánczokor, jertünk — haza!“

HÉLYI HIREK.

Debreczen és a kir. tábla

febr. 17.

A mai nap valószínűleg igen emlékeztet lesz Debreczen város lakossága előtt. Ma tiszteleg ugyanis a debreczeni és vidéki nagy küldöttség Budapesten a miniszterelnök-nél, az igazságügyminiszternél és a pártkörökben azon czélból, hogy Debreczen a kir. táblák decentralizációja alkalmával ne melőztesse. — A küldöttség tagjai nem egy-tesen, nem egy időben, hanem szórvaosan utaztak föl Budapestre, így ma még nem va gyunk azon helyzetben, hogy a küldöttség összes tagjainak névsorát közölhetnők. A küldöttségben Debreczen városán kívül képviselve vannak: Hajdu, Szabolcs, Szatmár, Máramaros, Ugocsa és Szilágy-megyék, a kua és hajdu városok és a többi szomszédos városok Beregmegyéből az orsz. gr. képviselők. A küldöttség tagjainak száma körülbelül 150-180 főre rug. Debreczenből körülbelül 40-en utaztak fel mint küldöttség tagok. Szombaton este érkeztek városunkba a szilágyi és máramarosi küldöttek, kik — mint lapunk más helyén írtuk — meglátogatták a függetlenségi párt bálját is. A tegnapi reggeli gyorsvonattal és a tegnap déli vonattal utazott el a küldöttség utó-csapata Budapestre.

Az ülésnél jelen volt Simonffy Imre polgármester ur is. Tognap d. e. érkezett meg Nagy László, Szatmármegye alispánja, s csatlakozott a debreczeni küldöttséghez Hajdúvármegye küldöttségét Ráso Gyula alispán vezette. A megindult mozgalom a szomszédos törvényhatóságok és városok valóban a mi örök halánkra méltó igyekezetet pártolták. Szabolcsmegye küldöttségének tagjai a következők: Kornis Ferenc, Megyery Géza, Bodnár István, Szentmarjay Diens, Farbak József, Ibrányi Zsigmond, Pscherer József, gr. Dessewffy Aurél, gr. Dessewffy Dénes, gr. Pongrácz Jenő, Haas Mór, Proppper Sámuel, Kallay Aurél, Ferenczy Bertalan, Dr. Heumann Ignác és Horovicz Jakab. — Annaik idején, midőn a küldöttség tagjainak teljes névsora össze lesz állítva, — emlékeztet okáért — közölni fogjuk azt. — Lapunkat a küldöttségben Dr. Bakonyi Samu képviseli.

* Szeszélyes tél. Ez idei telünk szokatlannal korán kezdte meg uralkodását, de szokatlannal korán is végezte. — Az uszentendőben még alig volt igazi tél idők. Tavasznak is beillenek, oly enyhe, derült napok járnak. A téli dízötet olykor szinte lekivánczok az emberről s egészen tavaszias hangulat fogja el az ember. Persze az illúzió — mint a legtöbb illúzió — nem tart sokáig. Egy-egy hi-

A „DEBRECZEN“ TÁRSZÁJA.

A lelkes leánya.

Regény. — Irta V. Gaál Karolina. (Folytatás.)

Sziklay felvété magát lovára nem is tekintett vissza, elvágatott.

Oly pompásan ült a szép lovon, Hardek legjobb lován.

Elszomorodva indult Julia magánosan a szőlőhegy felé, hol Juditnéne a sok diót már százkobba szedette s jó ebédet várta „angyal“ a nagy díofa árnyában.

XVII. A grófi asztal vendégei együtt ültek; bámulatos, mennyire erősnek tudta magát mutatni az öreg gróf, sőt beszélgetett, ámbar a vidámságnak minden nyoma nélkül.

Ödön úgy érzé magát, mintha e nap elhatározó lenne egész életére; mióta a teremben együtt volt atyjával, hol őket a vendégek meglepték, azóta nem társalgott vele és mikor ő ebédhez hivott, már azok is jelen voltak. Az ebéd nagyon hamar végbe ment.

— De csak remélhető, — szolt Sziklay épen az öreg gróf mellett ülve — hogy egészségi állapotod meg fog javulni rövid időn?

— Mindenesetre, — felelt helyette Márkay.

— Miadegy már nekem, — hozzátevé a gróf — ha közel van életem vége. Meguntam e kínoldást, meguntam mindent.

— Nem, kedves Arminom, — szolt Sziklay — te nem úgy érzed, hogy is untad volna meg ez életet, habár szándékosan elvonult annak élveitől. Hisz van kiért élveid, itt van egyetlen fiad, kinek bizonyára szívén fe-

szik, hogy minél hamarabb meggyógyulj s vele vidám éveket tölthess.

— Megtompultam minden efféle örömek irányában, — felelt mogorván Armin gróf s felvété szeméit s vele átellenben ülő Ödönre. Ez figyelt rájuk s hallgatott.

— Majd másképp lesz minden! — közbeszólt Hardek — én bírok gyógyszerrel Armin számára

— Ó? — kérdé rejtett haraggal, sötét tekintettel a gróf — annak nincs haszna; a barátság élvei rám nézve megfagyott virágok s a mult emlékeit hasztalan kutatnók szivem melyében barátim! oly sokat szenvedtem, mikép megtompulva állok itt, a rég megtört szív csak hideg márványdarab. Hanem a tegnapi fogadtatásokat jóvá kellett tennem. Boessasatok meg, orvosom figyelmeztetett, hogy durva voltam vendégeimhez! Ez ebedhez csak azért hivatalak ma, hogy elbucszuzam nem csak töletek, hanem pár nap múlva a vidéktől is. Nem tudom, hová akar vinni orvosom, hogy üdülhessek, egész tavaszig nem térek a hazába.

— Sajnálom, — felelt Hardek — egyébiránt miután birtokomat Sziklay megveszi, én is bécsi lakos leszek. De mielőtt távoznám, grófiom veled szólnom kell, mert évek óta vártam ez alkalomra s nem szabad e tekintetben előlem kitérned. Kissé felebbentjük a mult leplet édes barátom, úgy hiszem, több hasznodra szolgálnak az, mintha orvosodra számítasz.

— Épen a multról ne szóljatok nekem, — mondá szokatlan hévvel Armin gróf — vagyha épen mulhatlan szükségem közlendőtök van, beszéljétek el mindent Márkaynak, ő az, ki engem ismer s a tudnivalókat apróságokban nyujta nekem, hogy ne arison.

— Mindenne lesz elég idő, uraim, — közbevágot az orvos — csak tessék nekem szólni, mert a grófiál nem könnyű valami-

közleni. — Utóbbi éveken sok megrázkódáson ment át, és én a felelőseget mindenben magamra vettem, tehát hozzám méltóztassanak fordulni.

— Bizeen nem fordulok, édes barátom se jobbra se balra, — felelt Hardek csaknem hangosan — mert a mit én közleni fogok saját személyemre nézve benszenkimás, mint Armin ítelhet fölöttem. — Aztán hiszen még élni fognak, várhatok én szál; majd ha Arminunk egészen lesz; mert én, habár későn is, de örömet fogok neki szerezni, remélem: az pedig egészséges lelket igényel, hogy elbír-hassa.

— Öröm, — felelt Armin gróf a beszélőtől elfordulva — kevéssé fogamzik meg már agglut keblemben, ezredes uram!

— Hanem mielőtt újra elválhatnánk, — szolt Sziklay is — én nem mulasztom el Armin grófiom, szemedre vetni, hogy utóbbi éveken felette meghűlt irányomban, melynek oka Amerikába való hirtelen távozásom miatt felismerhetlenné lett előttem. Te nem hiszed, mily fájdalom nehezült lelkemre évekig, hogy rólad s családodról mit se tudhattam. Sonase választál s megerősödtem azon hitbe, hogy haragban vagy; megfogadtam, hogy ki tudok egyetmást minelyt viszonzlatlájuk egymást.

— De ne üldözzenek hát effélékkel, — ingerülten felelte a gróf és Márkayra tekintett felhívogva, mintha segélyre szoltána.

— Uram, legjobb lesz, beszéljenek egyébről, pl. Sziklay te elmondhatod, hogy gazda gondtal meg s mikép folytak le a közelmúlt évek. A báró ur pedig beszélj el gyönyörű nevérdől, kit kár itt nem látunk, valamivel vidámabb lenne a társalgás.

— Villám sokat tudna mesélni nőmről — mondá hamisan a báró — benn van a kegyben, mit el kell nézmem; nőm kinevet, ha féltékenykedem; no hát van is benne valami, hogy nem sok jogom van arra. Gyermeket vettem el.

— Azt egy olyan ember tehette mint Hardek! — Megjegyzé Armin gróf.

— Reményem, — mondá Sziklay — hogy Villámotl nem sok férjenk lesz oka ne-jét felthetni; ő meg fog nőstlni a legelső alkalommal.

E szavakat francziául mondá, hogy fia érthesse, ki eddigelé Ödönnel vadászati élményekről társalgott.

— Félteli tőlem? — kérdé kitűszesedett arczczal. — Legyen nyugton e részben mindenki, mert alkalmasint megtalálom én már a legszebb hölgyet, kit minden más nő előteszek.

— Brávó angol uracskám! — kaczagott Hardek — ez derék, újságolhatom kis kaczer nőmnek?

— A mint tetszik! — felelt kissé kedvetlenül Villám — reményem a báróné aszszony csak örvendeni fog szerencsém csillaga feltűnésén.

On is kedves Ödön, — mondá Sziklay — követhetné e részben fiamat, mily derék lenne, ha egyszerre nőstlnének! Istenemre, a mint ön kedves szép unokákkal veszi körül atyját, azonnal efeleledi buskomolyságát s még egyszer újra éled!

— Nőstlén tekintetében nagyon válogatós leszek, — felelt Ödön, keserű mosolylyal — Villám Magyarhonba jött nőt venni, én meg majd Amerikába megyek azt keresni.

— Ej, ne mondja! — kiáltá Hardek — nincs itt elég gyönyörű teremtes? Magyarhonból nem kell kimenni nőt keresni, csak választani tudjon valaki, az a fődolog; annyian vannak a jelesek.

— Izlés dolga! — felel komolyan Ödön. — Hisz Ödön grófiom e részben miacs mit csodálkozni, anyja is Sveiczból való volt, a kedves nemeslelkű grófné! — Sohajtá Sziklay.

(Folyt. köv.)

degebb szelroham, mely megrázta a fák szégyes gallyait, megint eszünkbe juttatja, hogy a tavaszi gondolatok még felrethetjük egy időre. Az utóbbi napokban is ilyen se tél, se tavasz idők volt. A nap derűlen tekint alá, de fénye meg nem ad igazi meleget. Sőt a napfény dacára valóságos hideg csipdesi pirosra a járókelők arcát. Szóval oly szeszélyes telünk van, mely igazán kiváncsívá teszi az embert arra, hogy hát ilyen tél után milyen lesz majd az április?

* Színház Szombaton este — Ellinger Ilona jutalomjátékai — a régen nem adott „Koldusdiák” cz. operette került színpadra. A színház szépen megtelt közönséggel, zsúfolt ház azonban ez este sem volt, noha az Ellinger Ilona régebbi jutalomjátékai zsúfolt házak előtt folytak le. Ellinger Ilona a debreczeni közönségnek bevezetett kedvence s ezt ő meg is érdemli mert tehetősége sok oldala s szorgalma által dicsőséges pályáján folytonos haladás észlelhető. Midőn a színpadra kilépett, hatalmas, hosszantartó tapsvihart zendült meg s a zenekarból két szép virágokért nyújtottak fel. Bronislava Ellinger Ilonának határozottan a legjobb szerepe. Minden kedvességét ki tudja fejteni e bakfisch grófú szerepében. „Szeretem a titkokot” kezdetű dalával pedig mindig nagy sikert arat — Felületlen dicsőretek szólnak Somló né Rimanovszky Simonjáról is, valamint Lócserék nérol (Novalka gróf) és Kopácsy Juliskáról (Laura). Olendorfi szerepe nem illik rá teljesen Hadairra, ennek dacára Hadai kielégítő alakítást mutatott be s a kir. tábláról mondott, valóban alkalmi kupléjával pedig frontikus tetszést aratott. A darab rendezése nem volt olyan gondos, mint a Krecsányi idejében. — Ezen operette sikerének pedig egyik fő feltétele az ügyes rendezés — Tegnapi este — nevelődés — „Bukow”, a székelyek hőhéra” cz. történelmi színmű adatott.

* Temesvári né asszony, a kassai színtársulat kiváló tagja, — a mint értesülünk — közelebb vendégszerelmei szándékozik nálunk. Temesvári né igen jó hírnéviszony, kinek Stuart Máriaját a következők méltányolják az „Abauj Kassai Közlöny”:

„Ember-ember hátán állott drága pénzért meg az orchestrumban is, hogy Temesvári né művészetében, mert „Stuart Mária” című szerepében azt produkálta, gyönyörködtek és élvezte végre-valahára ismét azt, mit a nemestől muzsának nyújtania kell. Virágos közepette három értékesnek értékesebb ruházzal megterhelt babékoszoru bocsátotta alá, a nézőtérből egy ékes bokréta nyújtott föl és ez valamit a nem csekély értéket képviselő ajándékok erősítették meg a közönséget, jutalmazták meg az érdemet, az igaz művészetet, melyet Temesvári né asszony ezuttal egész teljében igénybe vett, érvényesített és az elismerés legfőbb fokáig kielégítőleg bemutatott. Hú alakítás mellett már megjelölésével is sejtette, hogy a közönség a megjutalmazás fejében élvezet nyújtó vizion-jutalomban részesülend. S ezt meg is kaptuk, mert jutalmazott minden jelenésének legparányibb részét is oly átgondoltan dolgozta ki és jelenítette meg, hogy csak a színeszetet színművészetek tartó tragikát vártunk ily megoldást. — Az áldozott nő nyugodtsága, a trónra jogosított, de trónvesztett királynő közdelme annak minden fokában hűvebben nemgütközhető vissza. S mit szóljunk a nagy jelenetről Erzsébettel szemben? Ha nagy és hatalmas volt az alázat legelső fokán, mi volt a megtámadás, a szembemondás pillanatában? Egy valódi Stuart Mária és mint Thalia papnője egy művész, Szép volt e találkozás megjelölt monológja és a bucsuzató is. Nem erőltette, de indokolt és a lelki életnek képmását feltüntető hangmodulatio és az ezt kiégyező játék szülték a rengeteg tapsot és a szűnni nem akaró kihívást. És méltán, mert érdem megjutalmazásról volt szó.”

* Az orosz daltársulat holnapi föllépésének műsora a következők:

- I. 1. Ballada a XI. századból. 2. Eldugom a gyűrűt Játékdal. 3. Tied a szívem. Mulató dal. 4. Álmos vagyok. Egy fiatal asszony panasza. 5. Oh te kedves Kányafa. Mulató dal. 6. Vanka szerette Tankát. Népdal, változatokkal. II. 7. Lefelé a Volga folyón. Régi nemzeti dal. 8. Oh te fűzfa, zöld fűzfa. Régi dal. 9. Miért adnak ily korán férjhez. Kis-orosz népdal. 10. Kányafa a hegytetőjén. Szibériai népballada. 11. Ej uchnem. Hájós dal. 12. Megy a legény a faluvégéig. Tánccdal.

* A „Csokonay-kör” alapszabályai — a minisztérium által megerősítve — visszaérkeztek Debreczenbe. A kör végleges megalakulása előtt tehát nincs több akadály.

* Nyilvános olvasó-terem. A főiskolai könyvtár mellett végrehalárra berendezett nyilvános olvasó-terem s szombaton d. u. 5 óráig a közönség használatára.

* Kovács János festő-művész, ki Münchenben végezte a festészeti akademiát, jelenleg szülővárosában, Debreczenben tartózkodik. Itt léte alatt elvállal minden, a festő-művészet körébe tartozó munkákat, u. m. arcképeket

fényképről, vagy természet után olajba festve, — tájképeket, régi olaj-festmények megújítását — stb. Ohajtandó volna, hogy Debreczenben anyai dolga akadna a tehetséges fiatal festőnek, hogy végleg itt telepedhessen meg. Elvégre Debreczen ma már oly nagy város, hogy nem egy, de több festő is élhelhetne benne!

* A szokás. Két püfök ábrázatu újravrosi atyái állott remegve a kapitány ur előtt. Az volt rájuk a panasza, hogy egyik hatvanutcai korcsmában egész éjjel ettek-ittak, reggel meg sem mire sem akartak emlékezni. A korcsmáros persze oda vitte őket a kapitány ur elé, hogy hát:

— Tessék velök elbánni, az én szavamra nem hallgatnak ezek. — Volt-e pénztek, mikor a korcsmába bementetek? kérdé fölük a kapitány ur. — Nem volt nekünk, instálom egy garasunk sem, de most sincs. — Hogy mertetek hát egész éjjel potyára dorbézolni? — Abba reménykedtünk, nagyságos kapitány ur, hogy a csárdás szidó, ha féltünk nem tudunk, annak rendi és módja szerint — kilök bennünket az ajtón, azután vege a dolgoknak. Mert mi felénk is így van ez szokásban.

* Eljegyzés. Dr. Borbély Imre, kiváló tehetségű fiatal fogorvos, tegnap este váltott jegyet Nánássy Mária kasszonnyal, kisársáridi és nagyváradai Nánássy Lajos helyettes pénzügyigazgató és szab. áll. honvéd-husár százados szálemudus és szép leányával. — Osszinte szívöböl gratulálunk e szép frigyhez!

* Az egészség az iskolában. A közoktatási minisztériumban Berzervicz Albert államtitkár elnöke alatt szűkebbkörű értekezlet volt az iskolai egészségügy és a testi nevelés kérdésében. A közegészségi együletnek az ügy megbeszélésére kiküldött bizottsága s az államtitkár által meghívott szakemberek vettek részt az értekezletben, mely kimondotta, hogy az iskolában az eddigieknél nagyobb súlyt kell fektetni a testi nevelésre, meg kell honosítani az iskolai játékokat, az egyetem hallgatóit a tornaarsnokokba és vívőtermekbe kell csábitani s a tornatanárképzést államosítani kell Berzervicz államtitkár kijelentette, hogy a tornatanárképzés hiányait ismeri a közoktatási kormány is s a bajok gyökeres orvoslására a minisztériumban az előkészületek már folynak.

* Tanvizsgálat. Meghívó a h-hadházi kaszinó által 1890. február 22-én H. Hadházon a vendéglő nagyeremében saját pénztára javára rendezendő zártkörű tanvizsgálatra. A rendezőség. Belepti-díj: személy-jegy 1 ft. Család-jegy 2 ft 50 kr. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók Hadházy Ferencz ur kereskedésében és este a pénztárnál. Fölfelvezések közönségtel fogadtatnak.

* Esküvő Varga Károly helybeli kereskedő leánya Vilma és ifjú Lehotzky Béla fiatal gazda és bortermelő Ungvárról, holnap esküsznek örök hűséget a ref. nagytemplomban, d. u. 5 órakor.

* Miniszteri körrendelet. A földmivelésügyi magyar királyi miniszter a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatóságokhoz. — Altalános tapasztalat szerint, a lépfene ellen beoltott állatok, az első és második oltást követő negyedik napon már teljesen egészségesnek tekinthetők. — Ezen okból a lépfene ellenes védő oltások szabályozása iránt, mult évi május hó 20-án 64,359 v. 1888. szám alatt kiadott rendeletnek b) pontját akként módosítom, hogy a lépfene ellen beoltott állatok csak a két beoltást követő 4—4 napon át tekintendők a lépfene gyanujában állóknak és ehhez képest csak ezen időn át alkalmazandók ily állatok nyers terményeire nézve az 1888. VIII. t. cz. 61 § nak s azok forgalmára nézve ugyanezen t. cz. 64. § nak, illetve az ezen t. cz. végrehajtására kiadott rendelet 180. §-ának intézkedései, a fertőtlenítési eljárásról pedig egyáltalán el kell tekinteni. Az idézett végrehajtási rendelet 165. és következő §-ában előirt intézkedések egész terjedelmükben csak akkor fogantatosítandók, ha a beoltott állatok között, az említett 4. napi időszak alatt, lépfene által okozott megbetegedés vagy elhullás fordul elő. Erről a közönséget tudomásvétel, illető közegének megfelelő utatitása és közzététel végett értesitem. Budapest, 1890. Január 28-án a miniszter helyett Fejér m. k.

* Edison új találmánya Edison kísérleteket tétet laboratoriumában egy új szerkezetű géppel, a melynek segítségével az ásványok különválaszthatók volnának azon tisztátalan anyagoktól, a melyek a bányákból való ásatásukkor bennök foglaltatnak. Az ásvány oly készülékbe helyeztetik, mely azt összemorzsolja, az összetört részek innen egy garadra öntetnek, a mely egy óriási erjű delezpátkó irányában lefelé csuszik. E hatalmas delezvas magához vonza a tiszta fémeket, a többi tisztátalan részek pedig a készülék alsó nyílásán át a földre esnek.

* Gyászír. A következő gyászjelentés küldetett be hozzánk: „Mely fájdalommal jelentjük szerettét édes anyánk, nagyanyánk és testvérünk Öv. V. Budaházy Józsefné született Nánássy Teréziának elete 74-ik évében, folyó hó 16-án reggeli 5 órakor, végleggyengülésben bekövetkezett gyászós kimutát. A megboldogultnak földi részei folyó hó 18-án, d. u. 3 órakor fogtak, Csapó utcai 359. sz. házunktól, a Czegléd-utcai járt templomban tartandó rövid ima után, a Dobozy sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Végtesztesség-telére rokonainkat, ismerőseinket szomorodott

szívvel meghívjuk. Debreczen, 1890. febr. hó 16. Gyermekkei: Budaházy Jozefa, Öv. Berghofer Istvánné; Budaházy Miklós, neje Gyürky Mathild és gyermekei; Budaházy Albert, neje Berghofer Ida és gyermekei; Budaházy Antal, mint vó; és Kassai Béla, mint unoka. — Testvérei: Nánássy László, Öv. Lévai Imréné, Öv. Moll Gusztávné, Öv. Laky Lajosné, Nánássy Ferencz és Nánássy Juliánna.

* Halálozások. Febr. hó 2-tól febr. hó 8-ig meghaltak városunkban: Öv. Szondy Józsefné, 93 é. ref. aggkór. Suba? ref. halvaszultott fu. Hornung Gyula 6 het. kath. görösk. Vig Rozália 2 é. ref. béhurut. Tóth Gyula 31 é. ref. tüdőgümökör. Székely Imréné 35 é. ref. tüdőgümökör. Öv. Takács Andrásné 65 é. ref. tüdőgümökör. Tóth András 8 é. ref. tüdőhurut. Barta? 2 nap ref. keresztetlen fu. Bene 10 hó. ref. tüdőlob. Öv. Nagy Ferenczné, 56 é. ref. aggkór. Thoppa? kath. halvaszultott fu. Molnár András 50 é. ref. hagymáz. Szodrai József 1 hó ref. veleszületett gyengeség. Barta János 18 é. ref. béhurut. Pávör Juliánna 9 hó kath. görösk. Magyar Anna 2 hó kath. veleszületett gyengeség Antal Istvánné 28 é. r. kath. vesebaj. Suba János 3. het ref. görösk. Orbán Anrásné 61 é. ref. gümökör. Kabai István 9 é. ref. béhurut. Salánki Kálmán, 4 hó ref. orbáncz. Elhunytak összes száma: 22. — ezek között 11 öt éven alóli gyermek van, — tehát az elhunytaknak éppen fele.

* Ö T. Köszönetnyilvánítás. Az alföldi lakarekpenztár az önkéntes tüzoltó együletnek 5 frtot, Öv. Weisz Jánosné asszonyság az önkéntes tüzoltó egylet zenekara pénztárának 5 frtot, — ezenkívül ugyane czélra felévenként 1 frtot — adományozott, mely nagylelkű adományokért az egylet nevében hálás köszönetemet nyilvánítom. Debreczen, 1890. Február 17. Tikos István egyleti pénztárnok.

Távirat. (A „Debreczen” eredeti távirata.) Érkezett delután 3 órakor. Budapest, február 17.

A küldöttség d. e. 11 órakor tisztelgett Szilágyi Dezső igazságügyminiszternél. Az elfogadási terem zsúfolásig megtelt. A küldöttséghez csatlakoztak Dessewffy Aurél gróf, Dr. Király Ferencz, Thaly Kálmán, Ónodi Géza, Vallyi Árpád, Kórosi Sándor, Szadoszky József, Polonyi Géza, Csávolszky Lajos, Domahidi István, Izsaák Dezső, Szomjas József, Papp Elek, Madarász Imre országgyűlési képviselők.

A küldöttség nevében Korniss Ferencz nyitotta át az emlékiratot a miniszternek, rövid ajánló szavak kíséretében, melyekre Szilágyi Dezső igazságügyminiszter következőkben válaszolt:

Tisztelt uraim! Az én helyzetem hozza magával, hogy a fölött, a mi egyébirant előttem igen ösmertes volt és minek tolmácsolásával ez alkalommal engem megtiszteltek, én önöknek sokat nem mondhatok, van azonban két dolog, a mit határozottan mondanom kell, az egyik az a mit különben tisztelt szónokuk is kiemelt, hogy előttem, bár én minden politikai szempontot méltánylok és annak befolyást kell hogy engedjek a kormány elhatározásánál s kell, hogy egykezdem a törvényhozást is annak méltánylására birni, de kijelentem, hogy a döntő most és mindig az igazságügyi szempont marad. (Élénk helyeslés.)

A másik uraim miután részemről igen természetesnek tartom azt, hogy széles körökben érdeklődéssel fordulnak ide, ebben az ügyben, hogy egyebet ez alkalommal nem mondhatok, minthogy mind az, a mire önök szónokuk tolmácsolása szerint súlyt fektetnek meg lett fontolva és semmi sem lesz figyelmen kívül hagyva (élénk eljenzés) és minthogy rövid idő választ el bennünket attól, midőn e részben ösmertelen az, hogy mit fog javaslatba hozni a kormány, igen természetes hogy e pillanatban nem lehet hivatásom azt se mondanai annál kevésbé pedig sejténi engedni, miért is méltóztassanak a dolgot a kormányra és a törvényhozás belátására birni ama tudattal, hogy önök, kik az ügyet felkarolták, miadatt, amitmaguk mellett felhozni tudtak, felhozták. Ez az, amit ez alkalommal mondok s nincs egyéb, a mit mondjak, mint hogy ha majd a propositioik megjelennek s a törvényhozás határozott, önök is egész objectiv szemekkel nézik a dolgot, a mint én azt minden körülmények közt tekinteni fogom. (Uj élénk eljenzés). Ajánlom magamat szives jóindulatukba. (Hosszantartó lelkesült eljenzés)

Budapest febr. 17. Délben Péchy Tamás a ház elnökénel Medve Kálmán beszélt. Péchy választ holnap szösz szerint közölnék, de már most is megemlítjük, hogy kifejezte nézetét miszerint Debreczen semmi körülmények közt nem mellőzhető. Tisza d. u. 5 órakor fogadják a küldöttséget. — Este a vigadó disztermében bankett, melyre Péchy, képviselőházi elnök is eljő.

Debr. színház. Holnap kedden, 1890. Február hó 18-án páratlan szünetben, felemelt helyárrakkal:

SLAVIANSKY D'AGRENEFF orosz nemzeti énekharának első föllépése. Ezzel együtt:

A cremonai hegedűs. Dramolette. Előadja a színtársulat.

Főszerekesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Barna. Fömunkatára: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Imre.

Kaszanyitzky Endre előbb

KUHINKA ISTVÁN K. DEBRECZEN,

ajánlja üveg-, porcellán-, lámpa- és háztartási cikkek nagy raktárát.

Különös figyelmébe ajánlom a legjobb gyártmányú, Berdorf alpacca és china ezüst

evő eszközöket 20 évi jótállás mellett és másféle

evő eszközöket és konyhakéseket, Brünni gyártmányu

zománcos vasedényeket. Nemküönben minden kiházasítási

konyha berendezéseket, gyári áruk és solid kiszolgálattal. Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve szolgálok.

Vidéki megbízásokat pontosan teljesítek. Tisztelettel KASZANYITZKY ENDRE.

Értesítés. A debreczeni izraelita hitközség

adóikivétó bizottsága értesíti a hitközség tagjait, hogy az 1890. évre kidolgozott kultusdado lajstrom elkészítetvén, a mai naptól kezdve 1890. február 22. napjáig a hitközség jegyzői hivatalában (Szent-Anna-utca, templomépület) közszemlére kitétetett, s ugyanott a jelzett napig írásban nyújthatók be a hitközség képviselő-testületéhez címzett netaláni felszólamlások. Debreczen, 1890 február 13. Az adóikivétó bizottság.

118 447. Az „ISTVÁN” gözmalom társulat

ÁRJEGYZÉKE helyben kötelezettség nélkül

és az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. é. június 1-én életbe lépett eladási, szerzési és szállítási módokra vonatkozó egyezmények szerint.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'Késpénzfizetés mellett, zsákkal együtt', 'A. Asztali dara nagy és aprószemű', 'B. Szinte közepszerű', etc.

A fém és durva korpa árából eddig engedélyezett 5%-töli engedmény a fennmilitett egyezmény folytán szintén beszünttetett. Debreczen, 1890. febr. 16.

P SERHOFER J.

gyógyszerész Bécsben,
Singerstrasse 15. sz. „Zum goldenen Reichsapfel.“

vértisztító pilulái, ez előtt egyetemes piluláknak nevezve; ez utóbbi elnevezést teljes joggal megérdemlik, mert igen sok betegség van, melyekben e pilulák valóban kitűnő hatásukat bebizonyították.

Sok évtized óta e pilulák közéletjedségnek örvendenek, számos orvosok által rendeltetnek, s azonkívül kevés család fog létezni, melyben e kitűnő házi-szerből ne lenne egy c ekély készlet található.

E pilulákból egy doboz 15 pilulával 21 kr., 1 tegercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentelen utánvétküldéssel 1 frt 10 kr.

Az összegnek előleges küldésénél bérmentve való küldetésnél: egy tegercs pilulák 1 frt 25 kr., két tegercs 2 frt 30 kr., három tegercs 3 frt 35 kr., négy tegercs 4 frt 40 kr., öt tegercs 5 frt 20 kr., tíz tegercs 9 frt 20 kr. (kevesebbet mint 1 tegercs, nem lehet küldeni.)

Kéretik, határozottan Pserhofer J., vértisztító piluláit kérni

arra vigyázni, hogy minden doboz födelén, a használati utasításon is látható J. Pserhofer név és pedig örös betűkkel meglegyen.

Fagy-balzsam, Pserhofer J.-től, 1 tégely 40 kr., bérmentelen küldve 65 kr.

Keskeny levelű utifü nedv, hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb ellen, 1 palack ára 50 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, 1 frt 20 kr.

Por lábizzadás ellen, Egy doboz ára 50 kr., bérmenten 75 kr.

Golyva-balzsam, 1 üveggel 40 kr., bérmenten küldve 65 kr.

Élet-essencia (prágai cseppek), megromlott gyomor, rossz emésztés, stb ellen. Egy üvege 22 kr.

Angol csoda-balzsam, 1 üveggel 50 kr., kis üveggel 12 kr.

Fiaker-por, köhögés ellen 1 dobozzal 35kr., bérmenten küldve 60 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től a legjobbnak elősmert hajnövesztő szer, egy nagy szelence 2 frt.

Általános tapasz, Steudel tanártól, háziser, sebek, daganatok stb. ellen, egy tégely ára 50 kr. Bérmentesen küldve 75 kr.

Általános tisztító-só, Bulrich A. W.-től: Kitűnő háziser megzavart emésztés minden következményei ellen, 1 csomag ára 1 forint.

Az itt fent megnevezett készítményeken kívül, még bármely osztrák lapokban hirdetett bel- és külföldi gyógyászati különlegességek készletben tartatnak, s minden, netalán készletben nem levő czikknek kívánára pontosan s legjutányosabban megszereztetnek.

Postai küldemények az összegnek előleges beküldése ellenében a lehető leggyorsabban eszközöltetnek. Nagyjobbzerű megrendeléseknél utánvétellel is.

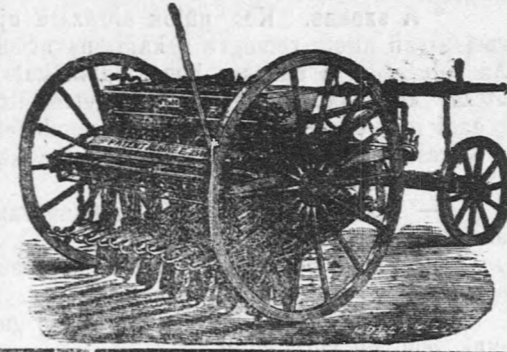
Az összegnek előzetes beküldése mellett (legjobb postautalvánnyal) a viteldij jelentékenyen csekélyebb, mint utánvétel mellett.

A fenn nevezett különlegességek kaphatók Budapesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész urnál is. Király-utca 12.

Répatermelők figyelmébe!

Gyar: **KÜHNE E.** Főraktár: MOSONBAN, BUDAPEST.

(Alakult 1856). gazdasági gépgyára VI. váci-körút 21. ajánlja egy és kétvasu ekéit, Laacke-féle hirneves rét- és szántóföld boronáit. Turcsányi-féle szab. kéregtörőt

HUNGARIA-DRILL

a legjobbnak elismert sorvető gépeit.

Répatermelők számára könnyű olcsó sorvezető-gépeit, kitűnő jó répavető gépeit. (különlegesség) ugyszintén mindennemű kapáló és mivelő-eszközeit

KÖNYV- és KÖNYOMDAI

MUNKAK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA
Debreczenben, Főpiacz, Sz. Nagy Karoly-ház. — Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKAK

gyors és pontos elkészítésére.

Elvállal: tankönyveket, hírlapokat, folyóiratokat és rovatozott iveket

ÉT-, BOR- és ÁRLAPOKAT; DÍSZMŰVEKET

arany, ezüst és színnymotban;

diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik.

HIRDETESEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN“ cz. hírlapban legolcsóbban számítva közzéteszek.

KUTASI IMRE
könyv- és könyomda tulajdonos.

LONDON DISZOKLEVELE 1874

DEBRECZENBEN, Főpiacz

SZ. NAGY KAROLY-ház.

Debreczen, 1890. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.